

Σκευός τι τῶν πιλοποιῶν ἐκ τοῦ ὁποίου ἐκπέμπεται ἀτμός πρὸς μαλάκωσιν τῶν πέλων καὶ διαρρῦθμιν τοῦ σχήματός των.

ἀχνιστός ἐπίθ. σύνηθ. ἀχνιστέ Τσακων.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀχνίζω (II).

1) Ὁ ψηθεὶς διὰ μόνου τοῦ χυμοῦ του χωρὶς νερὸν Θήρ. Τσακων.—Λεξ. Δημητρ.: Ἀχνιστὸ χταπόδι Θήρ. Ἀχνιστὰ μύδια αὐτόθ. Καβούρια ἀχνιστὰ Λεξ. Δημητρ. Κρίε ἀχνιστέ Τσακων. 2) Ὁ ἀναδίδων ἀτμόν σύνηθ.: Ἀχνιστός καφές. Ἀχνιστὴ σούπια. Ἀχνιστὸ γάλα-πιάντο-τσάι-φλιτζάνι κττ.

ἀχνίτικος ἐπίθ. Ἰθάκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄχνη καὶ τῆς καταλ. -ίτικος.

Ὁ κατασκευασθεὶς ἐκ λεπτοῦ λευκοῦ ἀλεύρου: Γνωμ. Ὁ Θεὸς τοῦ ἀκαμάτη τοῦ δίνει δὴν ψωμὶὰ ἀχνίτικα καὶ τοῦ δουλευτῆ ἕνα κ' ἐκεῖνο κρίθινο (ὅτι οἱ ὀκνηροὶ εὐδοκιμοῦν συχνὰ εἰς τὴν ζωὴν καλῦτερον ἢ οἱ φιλόπονοι).

ἀχνίτσα ἡ, Πόντ. (Οἶν.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἄχνη καὶ τῆς καταλ. -ίτσα.

Μετων. ἄνθρωπος λίαν εὐαίσθητος καὶ εὐπαθής.

ἀχνο- α' συνθετ. σύνηθ.

Θέμα τοῦ ἐπιθ. ἄχνος.

Συντίθεται ὡς α' συνθετικὸν 1) Μετ' οὐσιαστικῶν πρὸς δήλωσιν ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ β' συνθετικοῦ σημαινόμενον εἶναι ὠχρόν, ἀσθενές, ἀμυδρόν, οἶον: ἀχνόκερο, ἀχνοσύννεφο, ἀχνοφέγγαρο, ἀχνόφωτο κττ. β) Μεταφ. πρὸς δήλωσιν τοῦ μὴ ἔχοντος ἰσχύν, ἔντασιν, οἶον: ἀχνογέλιο, ἀχνολαλιά κττ. 2) Μετ' ἐπιθέτων χρώματος δηλωτικῶν πρὸς δήλωσιν τῆς ἀμυδρότητος αὐτοῦ, οἶον: ἀχνοκίτρινος, ἀχνοκόκκινος, ἀχνόλευκος, ἀχνόξανθος κττ. 3) Μετὰ ρημάτων πρὸς δήλωσιν τῆς ἐλλείψεως ἰσχύος, ἐντάσεως ἐνεργείας (ἐνθα ὡς α' συνθετ. πρόκειται τὸ ἐπίρρημα ἀχνά, τὸ δὲ ο ὡς κατ' ἐξοχὴν συνθετικὸν φωνῆεν), οἶον: ἀχνογεῶ, ἀχνολαῶ, ἀχνοσβῶ, ἀχνοφαίνομαι, ἀχνοφέγγω κττ.

ἀχνοβολή ἡ, Λεξ. Πρω.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχνος καὶ βολή ἢ ἐκ τοῦ ρ. ἀχνοβολῶ.

Ἐκπομπὴ ἀτμοῦ.

ἀχνοβολῶ Πελοπν. (Καλάβρυτ.) κ.ά. ἀχνοβουλῶ Θεσσ. (Ζαγορ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀχνοβόλος ἢ τοῦ οὐσ. ἄχνα καὶ τοῦ -βολῶ, περὶ οὗ ὡς παραγωγικῆς καταλ. ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 244 κέξ.

Ἐκβάλλω πολὺν ἀτμόν.

ἀχνογέλιο τό, ΚΠαλαμ. Φλογέρ. βασιλ.³ 11.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀχνογεῶ.

Μειδίαμα: Ποίημ.

Καὶ σμίγουν πόνος τῆς σκλαβιᾶς κ' ἐλπίδα τῆς πατρίδας μέσα 'ς τ' ἀναστενάγματα καὶ μέσα 'ς τ' ἀχνογέλια.

ἀχνογελοῦσα ἐπίθ. θηλ. ΚΠαλαμ. Φλογέρ. βασιλ.³ 112.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀχνογεῶ καὶ τῆς καταλ. -οῦσα.

Ἡ ἐλαφρῶς μειδιῶσα: Ποίημ.

Νὰ ἡ ἐκκλησιὰ, πλουμίστε της τὰ πλάγια ἀπάνου ὡς κάτω μὲ ἀχνογελοῦσες Παναγιές, μὲ Παναγιές θλιμμένες.

ἀχνογεῶ σύνηθ. ΓΒλαχογιάνν. Μεγάλ. χρόν. 58 ΚΠαλαμ. Φλογέρ. βασιλ.³ 11.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἄχνα καὶ τοῦ ρ. γεῶ.

Μειδιῶ: Δὲν ἔμεινε μάτι νὰ μὴ γλυκαθῇ καὶ χεῖλη νὰ μὴν ἀχνογελάσῃ ΓΒλαχογιάνν. ἐνθ' ἄν. || Ποίημ.

Κὶ ὅλο περνᾷν κὶ ὅλο περνᾷν οἱ σκλαβωμένοι ἐμπρὸς του καὶ πότε ἀναστενάζουνε καὶ πότε ἀχνογεῶνε

ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἄν.

ἀχνόθωρος ἐπίθ. ΚΘεοτόκ. Οἱ σκλάβ. 98 ΛΜαβίλ. Ἔργα 40.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄχνος καὶ τοῦ οὐσ. θωρά.

Ὁ ἔχων ὠχρὰν ὄψιν, χλομός, κιτρινωπός: Ἐχόρευαν μέσα 'ς ἕνα ἀχνόθωρο σύννεφο ΚΘεοτόκ. ἐνθ' ἄν. || Ποίημ. Περ' σόστερο ἀπ' τ' ἀχνόθωρα τοῦ ἡλιοῦ τοῦ χινοπώρου ἡσυχα βασιλέμματα

ΛΜαβίλ. ἐνθ' ἄν.

ἀχνοκεντημένος ἐπίθ. ΙΠολέμ. Βασιλ. ἀνήλιαγ. 83.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἄχνα καὶ τοῦ κεντημένος μετοχ. τοῦ ρ. κεντῶ.

Ὁ κεντημένος μὲ λεπτοτάτην κλωστήν: Ποίημ.

Σ' τὴ μεταξένια τραχηλιά τὴν ἀχνοκεντημένην.

ἀχνόκερο τό, ἀχνοκέρι Λαύρας ἐν Ἀνθολ. Η' Απολίδ. 201 ΚΠαλαμ. Δεκατετράστ. 69 ἀχνόκερο ΓΒλαχογιάνν. Λόγοι κὶ ἀντίλογ. 71.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄχνος καὶ τοῦ οὐσ. κερι.

Κηρίον ὠχρόν: Μπροστά σὲ τέτοιο πόνο σβήνει ὁ δικός μου σὰν ἀχνόκερο ΓΒλαχογιάνν. ἐνθ' ἄν. || Ποίημ.

Κ' ἡ λαμπάδα τοῦ ἡλιοῦ καὶ τ' ἀχνοκέρια

φωτίζουν ὅμοια δράματα τρανὰ

ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἄν.

Πῶς κρατεῖς τὰ δὴ σου ἀστέρια | σὰν δλόσθηστα ἀχνοκέρια; Λαύρας ἐνθ' ἄν.

ἀχνοκίτρινος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἄχνος καὶ κίτρινος.

Ὡχροκίτρινος.

ἀχνοκόβω Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἔχνος καὶ τοῦ ρ. κόβω.

Κόπτω τὸ κάττυμα τοῦ ὑποδήματος: Ἀχνοκόβω τὸ παπούτσι.

ἀχνοκόκκινος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἄχνος καὶ κόκκινος.

Ὡχρὸς καὶ κόκκινος: Ἀχνοκόκκινα χρώματα ΓΞενοπ. Πλούς. 53.

ἀχνόκολλα ἡ, Κεφαλλ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄχνη καὶ κόλλα.

Κόλλα καμωμένη ἀπὸ ἄχνην, ἥτοι λεπτότατον ἄλευρον. Πβ. ἀλευρόκολλα.

ἀχνοκόπος ὁ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἔχνος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -κόπος. Πβ. ἀγκαθοκόπος, ἀξινοκόπος κττ.

Τετράγωνος σανὶς ἐπὶ τῆς ὁποίας κόπτεται τὸ παχὺ δέρμα διὰ τὰ καττύματα τῶν ὑποδημάτων. Πβ. ἄχνα-ροκόπος.

ἀχνολαλιά ἡ, Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄχνα καὶ τοῦ οὐσ. λαλιά.

Πνοὴ καὶ συνεχδ. ἀσθενεστάτη φωνή: Ἐχαθήκανε, δὲ ἡραιοκῆς μῆτε τὴν ἀχνολαλιά δως.

ἀχνολαῶ ἀμάρτ. Μέσ. ἀχνολαλειῶμαι Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄχνα καὶ τοῦ ρ. λαῶ.

Δίδω σημεῖα ὑπάρξεως διὰ τῆς φωνῆς: Ἐχάθηκε καὶ δὲ δοῦ ἡραιοκῶ δλεῖ ποθὲς νὰ ἀχνολαλεῖται.

ἀχνόλαστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀχνόλαστες Σκυρ. ἀχνόλαστους Σάμ.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἄχνος καὶ τοῦ ἐπιθ. *λαστός < ἀρχ. ἐλαύνω.

1) Ὁ λεπτῶς καὶ ἐπιμελῶς ἐξεργασμένος, ὁ λεπτοφυής, ἰδίως ἐπὶ ὑφασμάτων Σάμ. 2) Ἀπαλός, μαλακός, εὐθρυπτός, ἐπὶ χώματος καὶ καλλιεργησίμου γῆς Σκυρ. : Ἀχνόλαστα χούματα.

ἀχνολειρισμένος ἐπίθ. Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀχνολειρίζω.

Ἐκεῖνος τοῦ ὁποῖου τὸ κάλλαιον ἔγινε ὠχρόν, ἐπὶ ὀρνίθων καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁ ὠχρὸς τὴν ὄψιν, καταβεβλημένος. Συνών. ἀχνοπαννισμένος (ἰδ. ἀχνοπαννιάζω).

ἀχνόλευκος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἀχνός καὶ λευκός.

Ὡχρόλευκος : Ποίημ.

Καὶ ξάφνου ἀχνόλευκο παννὶ ἔς τοὺς οὐρανούς ἐφάνη ΓΣτρατήγ. Τραγούδ. νησ. 139.

ἀχνολογῶ ἀμάρι. ἀχνολογάω Κέρκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀχνολόγος ἢ κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ οὐσ. ἀχνός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -λογῶ.

Ἀναδίδω ἀτμόν ἐπὶ μακρόν.

ἀχνόξανθος, ἰδ. ἀχνο- 2.

ἀχνοπαννιάζω Ζάκ. Κεφαλλ.—ΙΠολυλ. Διηγ. 71.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχνός καὶ τοῦ οὐσ. παννί.

Γίνομαι ὠχρὸς καὶ χάνω τὴν λάμψιν μου, γίνομαι σὰν παννί, ἐπὶ ἀνθρώπου ἔνθ' ἄν. : Ἡ δύστυχη κόρη ἀχνοπαννίσσασε ΙΠολυλ. ἔνθ' ἄν. Μετοχ. ἀχνοπαννισμένος=ὠχρὸς καὶ καταβεβλημένος Ζάκ. Κεφαλλ. Τῆς μετοχ. συνών. ἀχνολειρισμένος.

ἀχνόπετσα ἢ, Ἡπ.—Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχνός καὶ τοῦ οὐσ. πέτσα.

Ἡ ὠχρὰ ἐπιδερμὶς καὶ μετῶν. ὁ καχεκτικὸς ἄνθρωπος.

ἀχνόπεττος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχνός καὶ τοῦ οὐσ. πετσί.

Ὁ ἔχων ὠχρὰν ἐπιδερμίδα.

ἀχνόποδας ὁ, ἀμάρι. ἀχνάποδας Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἔχνος καὶ τοῦ οὐσ. πόδι.

Τὸ πέλμα τοῦ ποδὸς ὡς μέτρον μήκους : Εἶναι ἓνας ἀχνάποδας καὶ τρία δάχτυλα.

ἀχνοποδῶ ἢ, ἀμάρι. ἀχναποδῶ Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀχνόποδας καὶ τῆς καταλ. -ῶ.

Ἀχνόποδας, ὁ ἰδ.

ἀχνόποδο τό, Μύκ. ἔχνοποδο Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἔχνος καὶ πόδι.

1) Ἡ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀποτύπωσις τοῦ πέλματος τοῦ ποδός, ἔχνος Μύκ. Συνών. ἀχνάρι 1. 2) Αἱ φυσικαὶ ἰδιότητες, αἱ συνήθειαι, ὁ χαρακτήρ τοῦ ἀτόμου Νάξ. (Ἀπύρανθ.) : Κακὸς εἶναι ἔς τὸν ξένον κόσμον, μὰ ὡς ἤπηρα τὰ ἔχνοπόδα δού καὶ δὲ μαλῶνομε δοιές. Ἡσώσε γ' ἡμάθα τὰ ἔχνοπόδα δού κ' εἶν' ἔναν ἀρνὶ ἔς τὰ χέρια μου τὸ μυνάρι.

ἀχνοπρόσωπος ἐπίθ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχνός καὶ τοῦ οὐσ. πρόσωπο.

Ὁ ἔχων ἀχρόν, ἦτοι ὠχρόν πρόσωπον.

ἀχνός ὁ, (Ι) Ζάκ. Κύθηρ. Πελοπ. (Ἀρκαδ. Ὀλυμπ.) —ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,17 ἔχνος Ἡπ. (Τζουμέρκ.) ὁ-χνός Ρόδ. ἄχνος Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄχνη κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ἀχνός=ἀτμός.

1) Τὸ λεπτότατον ἄλευρον Ζάκ. Κύθηρ. Κύπρ. Πελοπ. (Ἀρκαδ. Ὀλυμπ.) 2) Τὸ λεπτότατον λίνον ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ λινόξυλα Ἡπ. (Τζουμέρκ.) : Ὁ ἔχνος τοῦ

λίναρι. 3) Μεταφ. διαλελυμένον ὑφασμα, ξέφτυσμα Ρόδ. : Τὸ ροῦχο ἔγινε ὀχνός. 3) Ἡ γῆρας τῶν ἀνθέων ΚΚρυστάλλ. ἔνθ' ἄν. :

Πυκνὸ πυκνὸ καὶ δλόμαντρο μελισσολόι πετειέται

μέσ' ἀπὸ βράχους καὶ κρινιά, μέσ' ἀπὸ ἐρ' μῆς καὶ κήπους καὶ τ' ἄνθη τῆς βοσκολογῆ καὶ παίρνει τὸν ἀχνό τους.

ἀχνός ὁ, (ΙΙ) ἀχμός Ἡπ. Μακεδ. (Καστορ.) Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ.) ἄφνος Θράκ. (Ἡράκλ. Σαρκεκκλ. Σκοπ.) Πόντ. (Οἶν.) ἄθνος Θράκ. (Αἰν.) ἄθινος Θράκ. ἀχνός κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.) ἄχνους Θράκ. (Ἀδριανούπ. Σουφλ.) ἄχνε Τσακων. ἔχνος τό, Κάρπ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀτμός διὰ τῶν τύπων ἀφνός-ἀθνός. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνῶ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 3 κέξ. Διὰ τὴν τροπὴν τοῦ μ εἰς ν πβ. ἀριθμός-ἀριφνός κττ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,291. Ὅτι καὶ τὸ ἀθνός παλαιὸν μαρτυρεῖ τὸ μεσν. ὑπεραθνίζον παρὰ Προδρόμ. 3,176 (ἔκδ. Hesselting-Pernot).

1) Ἀτμός ἀναδιδόμενος ἐκ θερμοῦ ὑγροῦ κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.) Τσακων. : Ὁ καφές-τὸ νερό-ἢ σούππα-τὸ φαεὶ βγάξει ἀχνό κοιν. Συνών. ἀμπουρος, ἀχνούρα.

2) Τὸ ὀλίγον Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ.) : Ἀς τρώγουμ' ἔν' ἀχμόν Κερασ. Ἀς τσαμώνω ἔν' ἀχμόν (ἃς κοιμηθῶ ὀλίγον).

3) Ἡ ἐπιφάνεια, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς Κάρπ. Κρήτ. : Τὸ παιδί ὥστο νὰ πέση ἔς τὸ ἔχνο τοῦ γῆς βγάινει τοοὶ φωνές (τὸ παιδί μόλις γεννηθῇ κτλ.) Κρήτ. || Τὸν ἔβγαλε ἀπὸ τὸν ἀχνό τοῦ γῆς (τὸν ἐξηφάνισε) Κρήτ || Ἀσμ.

Νὰ σβήσουν ἀπὸ τὸ ἔχνος τ' ὄνομα τοῦ γενεᾶς τῶν αὐτόθ.

Κι ὅπ' ἔχει ἔχνος ἢ γῆς πατῶ καὶ ὅπου θωρεῖ τὸ φῶς μου

Κάρπ. 4) Ὁ κατὰ τὴν ἀναπνοὴν ἐκπνεόμενος ἀήρ κοιν. : Ὅταν εἶναι κρύο φαίνεται ὁ ἀχνός μας. Μὲ τὸν ἀχνό θυμπῶναι τὸ γυαλί-τὸ τζάμι κοιν. || Ἀσμ.

Ἀναστενάξω, βγαίν' ἀχνός, μέσα γαῖρ' ὁ πόνος

καὶ ὅπου μᾶς ἐξεχώρισε νὰ μὴ δὸν εὖρ' ὁ χρόνος

Κρήτ. Συνών. ἀμπουρος. 5) Ὁμίχλη Κύπρ. : Τὸ βουνὸν ἔβκαλεν ἀχρόν. Συνών. ἀχνα 1 γ, ἀχνάδα (Ι) 1 γ.

6) Ἀναθυμιάσις, ἀπόπνοια Κῶς—Λεξ. Πόππλετ.

ἀχνός ἐπίθ. σύνηθ. καὶ Καπ. (Σινασσ.) ἔχνος Κάρπ. οὐχνός Ἡπ. (Ἰωάνν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄχνα κατὰ τὸ ἀράχνη-ἀραχνός, λιβάνι-λιβανός, μέλισσα-μελισσός κττ. Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν τοιούτων ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,148.

1) Ὡχρός, χλομός σύνηθ. καὶ Καπ. (Σινασσ.) : Ἀχνό πρόσωπο. Ἀχνό χεῖλη. Κωπέλλα ἀχνή σὰν κερί. Ἐγινε ἀχνός ἀπὸ τὸ θυμό του-ἀπὸ τὸ φόβο του κττ. σύνηθ. Τὸ φεγγάρι ἔλαμπε ἀχνό Μποῆμ Ντόπ. ζωγραφ. 46 || Ποιήμ.

Νὰ ἰδῶ τὸ μαῦρο τ' ὄρφανὸ ἀχνό καὶ πεινασμένο

ΑΒαλαωρ. Ἔργα 2,48

Ἀχνό τὸ πρόσωπο καὶ τὰ μαλλιά

ἐξήπλεγα σέρονται ἔς τὴν τραχηλῖα

αὐτόθ. 2,54

Ἦταν ἀχνός ἔς τὸ θῶρι του, ἔς τὴν ὀψι ἀσβολωμένος

ΛΜαβίλ. Ἔργα 90. 2) Ὡχρός, θολός πολλαχ. : Ἀχνα βασιλεμένα μάτια (Νουμάς 10,437). 3) Ὡχρός, ἀδύνατος πολλαχ. : Ἀχνα χέρια. 3) Συγκεκινημένος, κατηφής Ἡπ. Θράκ. (Αἰν.) 4) Ἀσθμαίνων, κατάκοπος Ἡπ. (Ἰωάνν.) :

Τοῦ λάφ' τριχῆτου καὶ οὐχνὸ ἐρχονταν κ'εὶ ποῦ ἦταν οἱ ἀνθρώπ' (ἐκ διηγ.)

ἀχνοσβῶ ΚΠαλαμ. Πεντασύλλ. 81 ΦΠανᾶ Λυρικ. 219.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀχνα καὶ τοῦ ρ. σβῶ, δι' ὁ ἰδ. σβήνω.

Σβήνω βραδέως : Ποιήμ.

